

130**ZARZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SOCJALNEJ**

z dnia 15 kwietnia 1988 r.

w sprawie ustalania w układach zbiorowych pracy stopni szkodliwości dla zdrowia, szczególnej uciążliwości i niebezpieczeństwa występujących na stanowiskach pracy, uzasadniających dodatkowe wynagrodzenie.

Na podstawie § 8 ust. 1 uchwały nr 122 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 1987 r. w sprawie zasad kształtowania w układach zbiorowych pracy wynagrodzeń oraz innych świadczeń i uprawnień związanych z pracą w latach 1987—1990 (Monitor Polski Nr 26, poz. 206), po porozumieniu z ogólnokrajową organizacją międzyzwiązkową, zarządza się, co następuje:

§ 1. Występujące w środowisku pracy szkodliwości dla zdrowia, szczególne uciążliwości i niebezpieczeństwa uzasadniające dodatkowe wynagrodzenie dzieli się na

cztery stopnie. Wynikające z rodzaju i natężenia tych zagrożeń współczynniki rozpiętości pomiędzy tymi stopniami wynoszą odpowiednio 1:1,5:2:2,5.

§ 2. Do pierwszego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:

- 1) w warunkach narażenia na działanie pyłów nie wywołujących zwłóknienia tkanki płucnej,
- 2) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych nie kumulujących się w organizmie.

- 3) w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura efektywna powyżej 25° lub poniżej 10°,
- 4) w mokrym środowisku o względnej wilgotności powietrza przekraczającej 80%, w błocie lub w bezpośrednim kontakcie z wodą,
- 5) w warunkach narażenia na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone, np. spawanie, hartowanie,
- 6) w warunkach narażenia na wibrację ogólną,
- 7) w pomieszczeniach, w których konieczne jest stałe stosowanie sztucznego oświetlenia,
- 8) przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych.

§ 3. Do drugiego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:

- 1) w warunkach narażenia na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej,
- 2) w warunkach narażenia na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
- 3) w warunkach narażenia na hałas,
- 4) w obniżonym lub podwyższonym ciśnieniu wynikającym z procesu technologicznego,
- 5) w warunkach narażenia na działanie miejscowej wibracji, np. używanie ręcznych narzędzi pneumatycznych,
- 6) w warunkach nadmiernego obciążenia wysiłkiem fizycznym co najmniej 2000 kcal dla mężczyzn i 1200 kcal dla kobiet lub wymagające wymuszonej pozycji ciała,
- 7) w warunkach narażenia na działanie hormonów i antybiotyków powodujących zaburzenia czynności fizjologicznych organizmu oraz innych czynników o analogicznym jak te hormony i antybiotyki działaniu, jeżeli zostanie to uznane przez instytut medycyny pracy.

§ 4. 1. Do trzeciego stopnia szkodliwości dla zdrowia lub szczególnej uciążliwości zalicza się prace wykonywane:

- 1) w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące,
- 2) w warunkach narażenia na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia.

2. Do trzeciego stopnia zalicza się szczególnie niebezpieczne prace:

- 1) na wysokości powyżej 2 m i w wykopach o głębokości poniżej 2 m, uznane za niebezpieczne w przepisach o bezpieczeństwie i higienie pracy,

- 2) związane z wytwarzaniem, stosowaniem, magazynowaniem i transportowaniem gazów i materiałów wybuchowych,
- 3) wewnątrz zbiorników, aparatów, kanałów, studni itp. których wykonywanie wymaga specjalnego zezwolenia,
- 4) przy urządzeniach elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem powyżej 220 V, wykonywane zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie pracy w energetyce,
- 5) związane z załadunkiem i rozładunkiem paliw płynnych oraz ich transportem,
- 6) w kontakcie z materiałem zakaźnym albo chorymi zakaźnie ludźmi lub zwierzętami,
- 7) w kontakcie z ludźmi chorymi na choroby psychiczne lub upośledzonymi w znacznym stopniu,
- 8) w kontakcie ze skazanymi, zatrudnionymi w przywieziennych zakładach pracy,
- 9) pod ziemią lub pod wodą.

§ 5. Do czwartego stopnia szkodliwości dla zdrowia zalicza się prace wykonywane z benzydyną, alfa i beta naftyloaminą, chlorkiem winylu oraz innymi czynnikami o analogicznym jak te substancje działaniu, jeżeli zostanie to uznane przez instytut medycyny pracy.

§ 6. 1. Prace określone w § 2 pkt 1 i 2 oraz w § 3 pkt 1—3 uważa się za wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uzasadniających dodatkowe wynagrodzenie, jeżeli w środowisku pracy przekroczone są najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, określone w odrębnych przepisach, lub inne obowiązujące normy higienicznosanitarne.

2. Pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia, o których mowa w ust. 1, dokonywane są przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz inne laboratoria upoważnione przez właściwych terenowo państwowych wojewódzkich inspektorów sanitarnych.

§ 7. Prace wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, szczególnie uciążliwych lub niebezpiecznych, specyficzne dla danej branży lub zawodu, nie wymienione w zarządzeniu, mogą być w układach zbiorowych pracy ustalane i zaliczane do stopni, o których mowa w § 2—5, w zależności od występujących zagrożeń.

§ 8. Prace określone w § 2—5 mogą być uściślone w układach zbiorowych pracy w zależności od branży lub zawodu.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej: *I. Sekuła*